

КОМОРА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА СРБИЈЕ
БЕОГРАД, Хајдук Вељков венац 4 - 6
☎: 3615 - 371; 3615 - 358
E-mail: kzus@open.telekom.rs
komzusodns@open.telekom.rs

БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

Б и л т е н

**Питања и одговори са саветовања одржаног у
Врњачкој Бањи од 14. до 16. децембра 2011. године**

Година XII - Број 1/2012. | Тираж 400 примерака

Београд, фебруар 2012. године

С а д р ж а ј

Р.б.	Назив	Стр.
I	Питања и одговори са саветовања одржаног у Врњачкој Бањи од 14. до 16. децембра 2011. године	1
1.	Питања у вези са исплатом плата	1
2.	Питања у вези са отпремнинама	4
3.	Питања у вези са јубиларним наградама	5
4.	Рачуноводство	6
5.	Рад, радни односи и остало	18
II	Актуелности у вези уговарања здравствене заштите за 2012. годину	23

I ПИТАЊА И ОДГОВОРИ СА САВЕТОВАЊА ОДРЖАНОГ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ ОД 14. ДО 16. ДЕЦЕМБРА 2011. ГОДИНЕ

1. ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ИСПЛАТОМ ПЛАТА

1. Питање

Дом здравља нема неуговорене раднике. Износ средстава за зараде опредељен уговором (последњим анексом) није довољан. Установа се максимално рационално понаша (у делу исплате зараде). Да ли ће бити новог анекса у делу зарада до краја године? Да ли су сва повећања зарада укључена у последњи Анекс Уговора о финансирању?

Одговор:

Филијале су у обавези да изврше контролу наменског трошења средстава за плате и да утврде да ли установа, у случају да исплаћује само за уговорени број радника и у складу са законом, има недостатак средстава.

2. Питање

Уколико за уговорени број радника, до краја године, недостају средства за плате у односу на уговор у износу од 7.000.000 до 9.000.000 динара, у ком износу ће се пренети средства за други део децембра?

Одговор:

Установе нису оштећене у исплатама плата за децембар уколико за уговорени број радника нису имале довољно средстава .

3. Питање

Да ли се средства за плате преносе по уговору или по стварно потребним средствима?

Одговор:

Средства за плате су преношена по требовањима. Контроле ће показати да ли су требовања била у складу са уговорима.

4. Питање

Како да обезбедимо средства за неисплаћену плату - IV/2-2011? Наменска средства су потрошена.

Одговор:

Није јасно од куда се на крају године поставља питање априлских плата?

5. Питање

Нисте нам објаснили шта урадити за децембарску плату, јер немамо средстава. Да неисплаћујемо и необрачунавамо?

Одговор:

Плате су обрачунате и исплаћене.

6. Питање

Шта се дешава са установом која је у октобру била у блокади и није исплатила приправност и дежурство, а то је основ за уговарање плата, како ће се вршити уговарање јер је нереална полазна основа?

Одговор:

И установа која је у блокади требовала је средства за плате за уговорени број радника а ту су спадале и накнаде на које се питање односи. Зашто установа није требовала, на то питање није могуће дати одговор.

7. Питање

Шта ће се десити са здравственим установама које су близу испуњења уговора по намени – зараде већ са новембром и којима ће недостајати средства за исплату зараде за децембар? Да ли ће код намене – зараде бити новог анексирања уговора са РФЗО или ће радници остати без децембарске зараде?

Одговор:

Плате су за све запослене обрачунате и исплаћене.

8. Питање

Шта ће бити са авансима за плате исказаним по деветомесечном обрачуну?

Одговор:

Видећемо како ће бити по коначном обрачуну, ако буде аванс, одузима се у наредној години.

9. Питање

По ком правилнику административни радници у Републичком фонду здравства примају плате и зашто су оне веће у односу на плате административних радника у здравственим установама на истим радним местима и са истим степеном стручне спреме?

10. Питање

Да ли је могуће спровести мере рационализације у оквиру Републичког фонда за здравствено осигурање? Мишљења смо да би смањење броја запослених у РФЗО била мање агресивна мера на здравље пацијената у Србији, од рационализације на рачун пацијената.

Одговор на питања 9 и 10:

Републички фонд плату исплаћује по закону и не примењује самоиницијативно коефицијенте. Такође, држава је републичком фонду одредила број запослених.

11. Питање

Како лекари да испуне норму ако раде три смене (сменски рад), јер раде у Дому здравља који ради непрекидно 24 часа. Такође, они се баве и пружањем хитне медицинске помоћи, па им то одузима време од њиховог редовног рада у коме треба да испуне норму да им не би била смањена плата?

Одговор:

Питање није јасно без тога да се зна више детаља.

12. Питање

Возачи хитне медицинске помоћи су тужили здравствену установу за повећање коефицијента са 8,32 на 13,72. Обратили смо се за мишљење Републичком фонду и Министарству здравља јер је возачима у Београду Републички фонд признао тај коефицијент. До данашњег дана нисмо добили одговор. Из којих средстава исплатити возаче по тужбама?

13. Питање

Да ли се може увести приправност за возаче хитне медицинске помоћи, с обзиром да припадају тиму пружања хитне медицинске помоћи (доктор, сестра и возач)?

Одговор на питања 12 и 13:

Здравствена установа треба обавезно да се обрати Републичком фонду са више података.

14. Питање

По анексу IV смањена су нам средства за лекове, а повећана средства за плате. Тендер за лекове је већ расписан на већи износ по уговору на почетку 2011. С обзиром да су средства за лекове смањена по анексу IV из којих средстава платити лекове. Пренамена са санитарског потрошног материјала је немогућа јер и ту недостају средства.

Одговор:

Средства за лекове су коригована у складу са фактуром, залихама и трошковима б.о. дана.

15. Питање

Из које намене здравствена установа финансира трошкове едукације и школовања кадрова (специјализације и сл.)?

Одговор:

Из сопствених средстава.

2. ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ОТПРЕМНИНАМА

16. Питање

Појединачним колективним уговором предвиђена је исплата отпремнине за одлазак у пензију, оно што је најповољније за радника (просек установе, лични просек и просек Републике), РФЗО признаје неопорезиви износ односно три просечне зараде у Републици. У нашој установи у децембру 2011. одлазе 10 лекара у пензију. Ми морамо да обезбедимо сопствена средства за исплату отпремнина у висини од око 5.000.000,00 динара. По ком основу РФЗО одступа од Посебног колективног уговора ако су то били уговорени радници. Зашто се Колективним уговором утврђују већа права радника од онога што РФЗО може да призна и изврши?

Одговор:

Републички фонд ,у складу са средствима којима располаже, планира уговарање и исплате.

17. Питање

Можемо ли да рефундирамо средства за отпремнине за раднике који су у пензију отишли у мају 2011. а здравствена установа је исплатила отпремнину у моменту одласка запосленог у пензију. Филијала РЗЗО не прихвата захтев за рефундацију.

Одговор:

Филијала је поступила по инструкцији Републичког фонда.

18. Питање

Да ли ће накнадно уплаћена средства за отпремнине увећати уговор у делу намена за остале трошкове?

Одговор:

За исплаћене отпремнине увећани су уговори здравственим установама.

19. Питање

Републички завод за здравствено осигурање је задњим Анексом уговора смањио број радника здравственој установи тврдећи да је то по кадровском плану за 2011. Како, ако за 2011. не постоји кадровски план, а за 2010. је број радника већи.

Одговор:

Доношење кадровског плана је у надлежности Министарства здравља. Потребно је са надлежном филијалом утврдити чињенице на основу којих је смањен број уговорених радника.

20. Питање

Да ли здравствена установа има право да уради ревизију уговорених радника и када?

Одговор:

Ако се мисли на сравање података у филијали-увек.

3. ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ЈУБИЛАРНИМ НАГРАДАМА

21. Питање

Шта је са јубиларним наградама за 2009. и 2010. до доношења Посебног колективног уговора? Наиме по Појединачном колективном уговору се исплаћују јубиларне награде за 10, 20 и 30. година у здравственој установи и то половина просечне нето зараде у РС. Наведени запослени имају право на јубиларну награду и тужбом могу остварити своје право. По вашем упутству уколико је неко извршио исплату за 2009. и 2010. може да тражи разлику до износа из члана 107. Посебног колективног уговора, а шта је са онима, који нису ништа исплатили, који износ они исплаћују?

22. Питање

Зашто РФЗО неће да изврши рефундацију средстава оним установама које су исплатиле јубиларну награду? (исплата извршена из сопствених средстава)

23. Питање

Да ли да се у 2011. укалкулишу обрачунате, а неисплаћене јубиларне награде?

24. Питање

Да ли се код исплате јубиларне награде просечна зарада узима бруто или нето?

25. Питање

Да ли ћете нам анексом увећати уговор за износ јубиларних награда?

26. Питање

Интересује нас висина обезбеђених средстава за јубиларне награде јер два пута тражите податке од здравствених установа о висини и правима на исплату јубиларних награда.

Одговор на питања 21 - 26:

Анексом су јубиларне награде и отпремнине признате у осталим материјалним трошковима.

27. Питање

Шта је са отпремнинама и јубиларним наградама за стоматологију? Како их сврстати у неуговорене раднике кад се добар део стоматолошких услуга фактурише Заводу и Завод их признаје. (постоји уговорена обавеза обе стране)

28. Питање

Шта ће бити са јубиларним наградама за стоматологе који су изабрани лекари у дечјој стоматологији и чије се услуге фактуришу РЗЗО?

29. Питање

Зашто се заводи за јавно здравље увек изузимају из преноса средстава по основу јубиларних награда, отпремнина, Да ли смо ми уопште у систему здравства? Напомињемо да смо средства за јубиларне награде тражили и од РФЗО и од Министарства здравља. Одговор: негативан.

30. Питање

Да ли ће заводима за јавно здравље, заводима за трансфузију крви, рехабилитационим центрима бити пребачена средства за јубиларне награде? Зашто се јубиларне награде исплаћују за 2009. и прву половину 2010. када за тај период не постоји обавеза исплате јубиларне награде у Појединачном колективном уговору? Ако средства за јубиларне награде не буду пребачена горе наведеним установама, ствара се обавеза за 2009. и 2010. годину за коју исте немају средстава, а и основа за исплату.

31. Питање

Има ли специјална болница за посттрауматска стања право на рефундацију јубиларних награда обзиром да нам оснивач јесте држава, да нам новац за лечење пребацује Фонд на основу уговора итд.....

Одговор на питања 27 – 31:

Код стоматологије и завода, Републички фонд плаћа услугу у чијој структури је и живи рад. Средства се преносе само за уговорене раднике.

32. Питање

Зашто право на исплату јубиларне награде за 2009, 2010 и 2011. немају неугговорени радници?

Одговор:

Неугговорени радници имају право на исплату јубиларних награда али не на терет средстава од осигурања (буџетских).

4. РАЧУНОВОДСТВО

33. Питање

Установа је у обавези да прима материјал и ради анализе за притворенике. Те услуге фактуришемо Министарству здравља, које та дуговања није измирило. Како отписати те фактуре уколико не буду плаћене у законском року? Да ли покренути судски поступак против Министарства?

Одговор:

Установа јесте у обавези да предузме све законом предвиђене мере за наплату потраживања, па и утужење уколико је оно целисходно и оправдано. Међутим, пошто се у конкретном случају ради о Министарству здравља, по нашем мишљењу треба предузети све законом предвиђене мере али не треба ићи на утужење. Од надлежних из Министарства здравља треба тражити писмено образложење због чега нису извршили плаћање, па у складу са тим писменим образложењем, уколико потраживање није могуће наплатити треба донети одлуку о отпису истог у складу са законом.

34. Питање

Добили смо рачунаре из ДИЛС пројекта у јуну 2011. До данас нико није доставио никакав докуменат о броју донираних рачунара, нити о вредности. Из Министарства здравља немају одговора. Попис је на прагу?

Одговор:

Овде претпостављамо да установа поседује уговор или други документ о донацији рачунара али да у тим документима нема података о вредности рачунара. У свим приликама када се на основу постојећих докумената о донацији не може утврдити вредност донације, треба оформити комисију која ће извршити процену добијених средстава. У конкретном случају уколико пре годишњег пописа није извршена процена добијених средстава, комисија за попис ће ова средства пописати и утврдити њихову вредност, или ће установа образовати посебно стручну комисију за процену ових средстава ако то ситуација захтева. Након утврђивања вредности донираних средстава треба пореској управи доставити податке на обрасцу ППИ-3 ако је вредност већа од 30.000 динара по једној донацији на годишњем нивоу од истог поклонадавца. Књижење ових средстава се врши на контима ДРУГЕ ПРОМЕНЕ У ОБИМУ у 2011. години, а у почетном стању 1 јануара 2012. године треба са ових конта прекњижити на одговарајућа конта опреме на класи 000000 и класи 300000.

35. Питање

Како књижити хардвер (рачунари, монитори, штампачи о остала опрема) добијену од ДИЛС-а, када немамо информацију о ценама (за примљену робу потписали смо и добили отпремницу)?

Одговор:

На ово питање одговор је исти као и одговор на питање бр. 34.

36. Питање

Сматра се да је дужник признао дуг када је дао писмену изјаву да признаје дуг, а ту изјаву је потписало овлашћено лице. Сматра се да је рачун достављен дужнику само уколико постоји писмени доказ да је дужник примио рачун. Како знати да ли је лице које је потписало ИОС овлашћено за то и да ли уопште вреди судским путем покушати наплату потраживања?

Одговор:

Када је у питању валидност ИОС-а, он мора бити потписан и обавезно оверен печатом, те уколико је исти потписан и оверен печатом он је валидан без обзира чији је потпис на њему. Што се тиче наплате потраживања судским путем то је ствар процене код сваког конкретног случаја, стим што обавезно треба узети у обзир и стање дужника. У

сваком случају ако се ради о значајној вредности потраживања треба покренути судски спор.

37. Питање

Ако здравствена установа на крају 2011 године нема средстава да покрије обрачунату амортизацију, да ли као и ранијих година врши сторно амортизације до износа пара на рачуну?

Одговор:

Ако здравствена установа на крају 2011 године нема средстава из остварених сопствених прихода у 2011. години да покрије обрачунату амортизацију на терет сопствених прихода, она цео износ обрачунате амортизације на терет сопствених прихода преноси (прекњижава) са субаналитичких конта основних средстава у класи 300000 на субаналитички конто 311519 – Остали извори новчаних средстава, што је била обавеза и ранијих година. Здравствена установа има обавезу да ова средства обезбеди, те у конкретном случају треба да приликом усвајања завршног рачуна за 2011. годину донесе одлуку да ће се недостајућа средства по овом основу обезбедити из сопствених прихода у 2012. години.

38. Питање

Како књижити ауто купљен на лизинг?

Одговор:

Одговор на ово питање дајемо у наставку текста кроз пример књижења према следећим подацима:

Опис	Евра	Динара
Бруто набавна вредност предмета лизинга	11.800,00	1,228.831,90
Набавна вредност предмета лизинга	10.000,00	1,041.383,00
ПДВ на набавну вредност предмета лизинга	1.800,00	187.448,94
Учешће (20% од нето набавне вредности)	2.000,00	208.276,60
Износ нето финансирања (главница)	8.000,00	833.106,40
Износ који се амортизује кроз рате лизинг-накнаде	8.000,00	833.106,40
Укупна камата	1.324,04	137.883,27
Укупан износ рата лизинг-накнаде (главница + камата)	9.324,04	970.989,67
Број рата лизинг-накнаде	24	24
Износ рате лизинг-накнаде (главница + камата)	388,50	40.457,73
Износ осталих трошкова	386,33	40.231,75

У наставку дајемо књижења приликом набавке возила путем финансијског лизинга, као и књижења приликом отплате рата на бази података из нашег примера.

1) Књижење приликом набавке путничког возила по обрачуну на дан 10. март 2011. године, (по продајном курсу 1 евро = 104,1383 динара):

1	2	3	4	5	6
Ред. број	Рачун		Опис	Износ	
	Дугује	Потражује		Дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
1	015221		Аванси за саобраћајну опрему	208.276,60	
		121111	Жиро-рачуни		208.276,60
			– књижење датог аванса		
2	512141		Лизинг опреме за саобраћај	208.276,60	
		291212	Плаћени аванси за нематеријална улагања и основна средства		208.276,60
			– књижење издатака за дати аванс по основу учешћа		
3	131212		Обрачунати неплаћени издаци	40.231,75	
	291212		Плаћени аванси за нематеријална улагања и основна средства	208.276,60	
		252111	Добављачи у земљи		248.508,35
			– књижење обавезе за издатке који настају у вези са закључењем уговора о финансијском лизингу и обавезе по основу плаћеног аванса		
4	252111		Добављачи у земљи	248.508,35	
		121111	Жиро-рачуни		40.231,75
		015221	Аванси за саобраћајну опрему		208.276,60
			– за плаћање издатака у вези са закључењем уговора и затварање датог аванса за учешће		
3	512141		Лизинг опреме за саобраћај	40.231,75	
		131212	Обрачунати неплаћени издаци		40.231,75
			– књижење издатака у вези са закључењем уговора		
4	011216		Лизинг опреме за саобраћај	1,269.063,60	
		311112	Опрема		1,269.063,60
			– књижење путничког возила са свим зависним издацима у вези набавке истог у пословним књигама примаоца лизинга		
	131312		Остала активна временска разграничења	833.106,40	
	131211		Обрачунати неплаћени расходи	137.883,27	
		211912	Дугорочне обавезе за финансијске лизинге за опрему		833.106,40
		241151	Обавезе по основу отплате камата осталим домаћим кредиторима		137.883,27
			– књижење обавезе за главницу и обавезе за камату по основу фин. лизинга		

2) Књижење отплате прве рате лизинг накнаде са каматом на дан 15. април 2011. године, (по продајном курсу 1 евро = 102,1571 динара):

1	2	3	4	5	6
1	211912		Дугорочне обавезе за финансијске лизинге за опрему	29.932,48	
	241151		Обавезе по основу отплате камата осталим домаћим кредиторима	10.525,25	
		121111	Жиро-рачуни		39.688,03
		131312	Остала активна временска разграничења		569,46
		131211	Обрачунати неплаћени расходи		200,24
			– за плаћање обавеза по основу главнице и камате и за умањење обавеза по основу позитивних курсних разлика на дан плаћања, код отплате прве рате лизинга по изводу Управе за трезор		
2	311611		Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за отплату обавеза по кредитима	29.363,02	
	441911		Камате на куповине путем лизинга	10.325,02	
		131312	Остала активна временска разграничења		29.363,02
		131211	Обрачунати неплаћени расходи		10.325,02
			– књижење издатака за отплату главнице и расхода за камату по основу финансијског лизинга		
3	614111		Отплата главнице за финансијски лизинг	29.363,02	
		699999	Контраккњижење – издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине		29.363,02
			– за евидентирање отплате главнице за прву рату по основу финансијског лизинга		

39. Питање

Здравствени центар Крушевац пружа услуге систематског прегледа фирми Трајал корпорација, која се тренутно налази у стечају - у поступку реорганизације (фирма има око 2.500 запослених). Плаћање за извршене услуге врше се са рачуна фирме Трајал-нем, чији је оснивач Трајал корпорација. Да ли се аванси на Трајал-нем могу затворити цесијом или асигнацијом или Здравствени центар може извршене услуге фактурисати Трајал нему, који врши плаћања?

Одговор:

Из питања се се не може прецизно утврдити да ли здравствени центар Крушевац има уговор о пружању услуга са Трајал корпорацијом, а да те услуге плаћа Трајал-нем, и да је то уговором утврђено. Међутим, уколико је то тачно, онда у том случају здравствени центар Крушевац може за извршене услуге систематског прегледа фирми Трајал корпорација, директно ове услуге фактурисати фирми Трајал-нем. Примљене авансе од фирме Трајал-нем ће затварати приликом издавања коначних рачуна за извршене услуге.

40. Питање

Да ли податак на редном броју 2 месечне пријаве за ПДВ треба да обухвати и меморандумске ставке?

Одговор:

Податак на редном броју 2 пореске пријаве за ПДВ обухвата извршен промет добара и услуга у пореском периоду који је по члану 25. Закона о ПДВ ослобођен од ПДВ. Меморандумске ставке не представљају приход за извршен промет добара и услуга, те се самим тим не обухватају на овом редном броју пореске пријаве.

41. Питање

Како књижити јубиларну награду за запослене раднике, а како за раднике који су пензионисани? Порески третман јубиларних награда за пензионере и лица којима је престао радни однос у нашој установи а не знамо да ли су и даље у радном односу у некој другој фирми? Како гласе за њих решења јер нису у садашњем тренутку радници установе – института?

Одговор:

Јубиларна награда, исплаћена према методологији коју смо представили у ПКУ за здравствене установе, има порески карактер другог примања које се остварује по основу радног односа и на које се плаћа само порез по стопи од 12%, а основица за обрачун пореза је нето износ исплате изнад 14.474 динара годишње, увећан за порез. Наиме, према члану 18. став 1. тачка 7. Закона о порезу на доходак грађана, од 1. фебруара 2011. године, не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу јубиларне награде до 14.474 динара годишње. Пошто се на износ преко 14.474 динара плаћа само порез по стопи од 12%, пореска основица, односно бруто износ јубиларне награде се добија када се нето износ који се исплаћује подели са коефицијентом 0,88. У наредној табели је дат пример обрачуна пореза на јубиларну награду.

Ред. бр.	Опис	Износ
1	Нето износ јубиларне награде за исплату	51.165,00
2.	Неопорезив износ	14.474,00
3.	Опорезиви износ (51.165 – 14.474)	36.691,00
4.	Коефицијент за превођење у бруто износ	0,88
5.	Бруто износ – основица за опорезивање (ред. Бр. 3 : ред. бр. 4)	41.694,32
6.	Порез (12% на ред. бр. 5)	5.003,32
6	За исплату (р.б. 2 + р.б. 5 – ред. бр. 6)	51.165,00

Књижење:

Ред. број	Конто		Опис	Износ	
	Дугује	Потражује		Дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
1	131211		Обрачунати неплаћени расходи	56.168,32	
		233111	Обавезе по основу нето исплата награда, бонуса и посебних исплата		51.165,00
		233211	Обавезе по основу пореза на награде, бонусе и посебне исплате		5.003,32
			– обрачун јубиларне награде		
2	121113		Прелазни рачун	51.165,00	
		121111	Жиро рачун		51.165,00
			- за подизање готовине		
3	121311		Главна благајна	51.165,00	
		121111	Жиро-рачун		51.165,00

			– унос у благајну		
4	233111		Обавезе по основу нето исплата награда, бонуса и посебних исплата	51.165,00	
		121311	Главна благајна		51.165,00
			– исплата јубиларних награда		
5	233211		Обавезе по основу пореза на награде, бонусе и посебне исплате	5.003,32	
		121111	Жиро-рачуни		5.003,32
			– за плаћење обавезе пореза		
6	416111		Јубиларне награде	56.168,32	
		131211	Обрачунати неплаћени расходи		56.168,32
			– за пренос на трошкове		

Порез по основу јубиларне награде се уплаћује на рачун 840-711111843-52 (шифра плаћања 253).

Порески третман јубиларних награда које се исплаћују лицима која су испунила услове за стицање права на јубиларну награду у 2009. или 2010. години, а који у тренутку исплате јубиларне награде - у 2011. години, нису више запослени код послодавца (незапослено лице, пензионер, запослени код другог послодавца и сл.) је другачији у односу на запослене. Наиме, тада се јубиларна награда третира као примање физичког лица које се опорезује према члану 85. став 1. тачка 12) и члану 86. Закона о порезу на доходак грађана, при чему се плаћа порез на друге приходе - по стопи од 20%, на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове од 20%. У складу са чланом 85. став 2. Закона о порезу на доходак грађана, обвезник пореза на доходак грађана - на други приход је физичко лице које је остварило приход (јубиларна награда). У наредној табели је дат пример обрачуна пореза приликом исплате јубиларне награде бившем запосленом у здравственој установи:

Ред. бр.	Опис	Износ
1	Нето износ јубиларне награде за исплату	51.165,00
2.	Неопорезив износ	14.474,00
3.	Опорезиви износ (51.165 – 14.474)	36.691,00
4.	Коефицијент за превођење у бруто износ	0,84
5.	Бруто опорезиви износ (ред. бр. 3 : ред. бр. 4)	43.679,76
6.	Нормирани трошкови (ред.бр. 5 x 20%)	8.735,95
7.	Основица за опорезивање (ред.бр. 5 – ред.бр. 6)	34.943,81
8.	Порез (12% на ред. бр. 7)	6.988,76
9	За исплату (р.б. 2 + р.б. 5 – ред. бр. 6)	51.165,00

Приликом исплате јубиларних награда за лица која нису више у радном односу код послодавца попуњава се пореска пријава на прописаном обрасцу ПП ОПЈ-8 - Пореска пријава о обрачунатом и плаћеном порезу на друге приходе, са одговарајућом спецификацијом и подноси се надлежној јединици Пореске управе. Уплатни рачун за порез на доходак грађана на друге приходе је 840-711191843-30 - Порез на друге приходе. Сматрамо да књижење јубиларних награда за ова лица треба спровести употребом конта:

- 423911 - Остале опште услуге, за нето примање и порез,
- 237311 - Обавезе по основу нето исплата за услуге по уговору и
- 237411 - Обавезе по основу пореза на исплате за услуге по уговору.

42. Питање

Молим да ми одговорите код процене вредности основних средстава која су се појавила као вишак на попису, чија је то надлежност? Да ли треба формирати стручну комисију, евентуално ангажовати неког стручног или то треба да уради пописна комисија која је углавном састављена од медицинског кадра? Ради се углавном о донацијама медицинским апарата који стижу без икаквих пропратних докумената о вредности.

Одговор:

Када је у питању процена вредности основних средстава за која не постоје релевантни подаци о њеној вредности, онда треба оформити стручну комисију која ће извршити процену тих средстава. Међутим, када су у питању основна средства која су добијена из донација, онда треба имати у виду да за та средства мора постојати уговор о донацији. У конкретном случају треба утврдити да ли се ради о вишку средстава или о средствима добијеним на поклон. Ако се ради о вишку средстава приликом пописа, онда се та средства књиже у пословним књигама задужењем одговарајућег субаналитичког конта у класи 000000 и одобрењем одговарајућем субаналитичком конту у класи 300000. Ако се пак ради о средствима добијеним на поклон, онда за та средства мора постојати уговор о донацији а за иста се након процене од стране стручне комисије и утврђене вредности мора пореској управи доставити попуњен обрзац ППИ-3 ако је процењена вредност изнад 30.000 динара по једном донатору на годишњем нивоу. Ова средства се књиже у пословним књигама на одговарајућим субаналитичким контима ДРУГЕ ПРОМЕНЕ У ОБИМУ на класи 000000 и класи 300000 у 2011. години, а у почетном стању 2012. године иста ће се прекњижити са ових конта на одговарајућа субаналитичка конта у класи 000000 и класи 300000.

43. Питање

Да ли може да се изврши отпис потраживања и без судске одлуке јер ће суд увек наплатити своје трошкове без обзира на то да ли ће бити могуће и наплатити дуг? Ми кад видимо ма сајту НБС да је неки наш купац блокиран или на сајту АПР нпр. неактиван – не вреди нам да их утужујемо. Ми на основу података од НБС и АПР вршимо отпис потраживања (ако уз претходно звање телефоном, слање опомена није уродило плодом).

Одговор:

Да би се неко потраживање отписало морају постојати релевантни докази о немогућности наплате истог. Један од најмеродавнијих доказа јесте судска одлука након утужења. Међутим, као и што сами наводите у вашем питању постоје и други релевантни и оправдани докази који указују на то да наплата потраживања није могућа, односно да не би била извесна наплата ни судском одлуком. По нашем мишљењу, приликом отписа потраживања треба узети у обзир све чињенице и предузети све мере у складу са законским прописима како би се потраживање наплатило, а ако то није могуће онда уз образложење о предузетим мерама исто отписати.

44. Питање

Да ли ће од 2012 бити примена обрачунског метода? Да ли ће се завршни рачун радити за 2011 по обрачунском или готовинском методу?

Одговор:

Примена обрачунске основе у 2012. години зависи од одлуке надлежних органа Републике Србије. До сада није било наговештаја око преласка на обрачунски метод, тако да ће се сасвим извесно и у 2012. години примењивати готовински основ. Што се тиче

израде завршног рачуна за 2011. годину, он ће се радити на готовинској основи као и до сада, стом разликом што би примена MPC-JC од 1. јануара 2012. године условила да се код предаје завршног рачуна за 2011. годину доставе финансијски извештаји по готовинској основи у складу са MPC-JC.

45. Питање

Када здравствене установе Србије почну са применом MPC за јавни сектор, да ли ће на нивоу здравства Србије бити урађена методологија свођења књиговодствене вредности основних средстава и грађевинских објеката на стварну вредност или ће свака установа то радити за себе?

Одговор:

Међународни рачуноводствени стандард за јавни сектор (MPC-JC – 17) уређује рачуноводствено обухватање некретнина, постројења и опреме. Појединачно средство некретнине, постројења и опреме треба на почетку да буде мерено по набавној цени, односно да буде признато по фер вредности (став 26. и 27). Пошто овај стандард дефинише методологију почетног признавања појединачног средства некретнине, постројења и опреме, то није могуће унифицирати начин свођења књиговодствене вредности основних средстава и грађевинских објеката на стварну (фер) вредност, већ ће свака установа процену и свођење књиговодствене на фер вредност радити у свом домену, а ако није могуће процену извршити самостално онда се морају ангажовати стручна лица са лиценцом ван установе. Може се очекивати да Министарство здравља, као ресорно министарство, буде укључено у решавању ове изузетно сложене проблематике.

46. Питање

Од Покрајине Војводине смо добили средства за пројекат енергетичка ефикасност – соларна енергија за вешерај. На које трошкове прокњижити плаћања добављачу који је прошао на тендеру? Плаћање се врши ½ авансно, а други део након завршених радова. Ако имамо наменски опредељена средства како у том случају извршити корекцију 2357, 2358-2359?

Одговор:

Овде претпостављамо да се ради о улагању у пројекат, па ће плаћање добављачу теретити текуће издатке, а књижење треба спровести на одговарајућем субаналитичком конту у оквиру синтетичког конта 511400 – Пројектно планирање. На ОП-2357 у Обрасцу 2 се уноси износ коригованог суфицита са ОП-2355 управо из разлога да би се на ОП-2358 исказао део који се односи на наменски опредељена средства која су оприходована у текућој години а биће утрошена у наредној години, док се на ОП-2359 исказује део средстава са ОП-2357 која представљају нераспоређени суфицит из текуће године. Треба имати у виду да здравствене установе које не остварују сопствене приходе или су они веома мали у односу на остала средства, не би требало да искажу износ на ОП-2359.

47. Питање

Обавеза за коришћење градског грађевинског земљишта постоји од 2002. године до данас. Кроз књиговодство је прокњижена 2006. година обавеза из 2002., 2003., 2004. и 2005., а наредне године су књижене редовно 2007. године у међувремену је покренут судски спор за наплату, који је обустављен исте 2007. године. Питање: Да ли обавеза за коришћење градског грађевинског земљишта застарела и за које године можемо обавезу отписати сада по завршном рачуну за 2011. годину?

Одговор:

Накнада за коришћење градског грађевинског земљишта има карактер јавног прихода, са становишта Закона о буџетском систему. Зато, у складу са чланом 11. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, обавеза према накнади за грађевинско земљиште застарела за 5 година. Стога, код израде ЗР за 2011. годину, можете отписати обавезу према овој накнади закључно са обавезом за 2006. годину.

48. Питање

Како обрачунати зараду радницима са најнижим коефицијентима (куварице, спремачице...) када се нпр. налазе на боловању до 30 дана? (накнада је тада мања од најниже месечне зараде).

Одговор:

Запослена увек треба да добије најмање минималну зараду, па иако је на боловању, а њена накнада зараде је нижа од минималне зараде, послодавац је дужан да дофинансира накнаду зараде до минималне зараде.

49. Питање

По завршном рачуну за 2010. годину није донета одлука о набавци опреме из средстава амортизације. Шта са износом амортизације који се налази на конту 311519. Да ли 31.12.2011. године треба да се оставе средства на жиро рачуну за износ амортизације? У то време се још не зна који је то износ?

Одговор:

Ако по завршном рачуну за 2010. годину нисте донели одлуку о набавци опреме из амортизације на терет сопствених прихода у наредној години, онда ту одлуку можете донети у наредној години приликом набавке основних средстава. Што се тиче обезбеђења новчаних средстава за износ обрачунате амортизације на терет сопствених прихода текуће године, треба имати у виду да је то законска обавеза која се сваке године прописује Законом о буџету. Наиме, исказивање обрачунате амортизације на терет сопствених прихода на конту 311519 по завршном рачуну, има смисла ако су новчана средства обезбеђена из којих ће се у наредној години вршити набавка средстава.

50. Питање

Шта са потраживањима од војних пошта која су настала пре њиховог укључивања у систем обавезног здравственог осигурања?

Одговор:

За ова потраживања треба предузети све законом предвиђене мере за наплату истог, међутим не би било упутно покретати судски спор. Уколико је истекао законски рок за наплату, потраживање треба отписати уз образложење о предузетим мерама али без утужења.

51. Питање

Који су послови рачуновође у малом дому здравља? Која је разлика између шефа књиговодства и рачуновође? Да ли рачуновођа ради финансијске послове. Да ли шеф књиговодства може да ради нефинансијске послове. Да ли је то спојиво, не коси се са Законом?

Одговор:

Колико је познато, ни једним екстерним прописом није уређено како се кадровски организује вођење пословних књига, нити у привредном субјекту који пословне књиге води у складу са прописима који уређују рачуноводство и ревизију, нити код корисника јавних прихода који пословне књиге воде у складу са прописима који уређују буџетско књиговодство. То питање се уређује општим актом (правилником) дома здравља у зависности од обима пословања и уопште од планираног (дозвољеног) броја запослених. Тим актом (може бити акт о систематизацији радних места и послова и/или акт о рачуноводству и рачуноводственим политикама дома здравља) уређује се број лица која ће бити задужена за послове књиговодства дома здравља, њихов делокруг послова и степен одговорности за те послове. Ако постоји и шеф књиговодства и рачуновођа (књиговођа), по логици ствари први је одговоран за исправност документације која је предмет књижења, за правилну примену контног оквира и заједно са директором дома здравља за исправност финансијских извештаја дома здравља. Књиговођа књижи пословне промене и одговоран је за правилно прокњижену пословну промену, на основу документа који је добио за књижење. Ако није рационално да постоје два извршиоца, онда постоји шеф књиговодства, (неко са директором мора да одговара за исправност финансијских извештаја), онда то лице обавља послове и шефа књиговодства и рачуновође (књиговође). У сваком случају благајну (у смислу уплате и исплате) не може да води ни једно од тих лица, нити и једно од тих лица може да формира документацију за књижења (фактуре, улаз и излаз медицинског материјала и сл.). Те послове морају да обављају нека или неко (може једно) друго лице. То или та лица предају документацију о благајничком пословању, фактуре, улазнице и излазнице из магацина и сл., шефу књиговодства и даље је то посао књиговодства. Право је шефа књиговодства, да преконтролише документацију, тражи евентуално њену допуну или рачунску или формалну исправку, да припреми за књижење (контрање) и преда рачуновођи на књижење, или је сам прокњижи ако је та функција спојена у једном лицу. Лица задужена за вођење пословних књига и руководилац дома здравља су фактички одговорни за исправност пословних књига и финансијских извештаја, а организација књиговодства се уређује актом дома здравља у складу са обимом и природом посла. Дакле, нема законске сметње да шеф књиговодства обавља и функцију рачуновође (књиговође) али не и функцију благајника и лица која формира документа за рачуноводство (фактуре, пријемнице излазнице из магацина и сл.).

52. Питање

Радник има обуставу по основу кредита од Банке. Сада је стигло решење од Суда за обуставу од зараде (велики износ). Да ли раднику могу да одбијем само 1/3 зараде (да сабере, рату кредита и разлику до 1/3 обуставим по решењу Суда. Да ли судско решење има предност у односу на друге обуставе. Могу ли да одбијем више од 1/3 и како? У којој форми је тај пристанак радника на обуставе више од 1/3?

Одговор:

Ако је административна забрана стављена **пре** доношења решења о измирењу осталих потраживања - износ по судском решењу заједно са износом по основу административне забране **не може** прећи износ од 2/3 зараде и накнаде зараде. Значи, **када је судско решење** стављено после административне забране, више извршних поверилаца који остварују своја новчана потраживања према истом извршном дужнику и на истом предмету извршења, намирују се оним редом којим су стекли право да се из тог предмета намире, али уз обавезно поштовање законског ограничења да оптерећење зараде не може прећи 2/3 нето зараде. Првенство у намиривању има административна забрана, која се намирује у целини а извршење по решењу суда се спроводи делимично, само у висини разлике од месечног износа административне забране до износа од 2/3 зараде. Зато у оваквом случају дужник треба да се обрати суду са захтевом да суд измени решење и наплату по решењу продужи са мањом месечном ратом која заједно са

административном забраном не прелази износ законског ограничења за извршење на заради.

53. Питање

На основу Протокола о сарадњи 10% за лекове на рецепт, добили смо књижна одобрења од добављача и по том основу умањили улазне рачуне тј. ПДВ (конто 245). Дата књижна одобрења смо послали Републичком фонду и Републички фонд нам је потписао потврде. Да ли ми можемо да умањимо ПДВ излазних рачуна тј. конто (12396) у наредном периоду?

Одговор:

Према члану 21. став 1. Закона о ПДВ је прописано, да ако се основица накнадно измени - смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга, а према истом члану став 2. је прописано, да ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима. Измена основице врши се у пореском периоду у којем је наступила измена (члан 21. став 7). У складу са наведеним одредбама Закона о ПДВ, уколико поседујете писмену изјаву од РФЗО да нису користили претходни порез из фактура које сте обухватили Вашим књижним одобрењем, онда у пореском периоду у којем сте добили писмену изјаву имате право да умањите Вашу пореску обавезу.

54. Питање

Бизнис пакети – мобилни телефони за менаџмент – трошкови здравствене установе, - за остале запослене "руководећи кадар" – претплата, трошкове преко сами носе. Како књижити саме апарате – мобилне? Отпремница је само количинска, а у пошти кажу "телефон за динар".

Одговор:

Када је у питању набавка мобилних телефона у склопу бизнис пакета, по нашем мишљењу за набавку ових телефона треба теретити текуће расходе на које ће се књижити расходи телефонских услуга по основу бизнис пакета, а телефоне треба у пословним књигама водити као ситан инвентар и за исте задужити лица која их користе путем реверса.

55. Питање

Од јула месеца примили смо 3 приправника – 2 економске и 1 медицинске струке. По програму који организује тржисте рада, локална самоуправа и дом здравља. Део средстава за порезе сноси здравствена установа, општина је такође тржишту рада пренела део средстава. По истеку месеца финансирање се врши преносом средстава од стране тржишта рада. Здравствена установа је у обавези да тржишту рада достави време и присутност на раду, исплати приправнике и оверене ОПЈ и ОД обрасце заједно са изводом такође достави тржишту рада, тако да практично тржиште рада врши рефундацију средстава умањену за износ пореза. Како и да ли добијена средства ићи преко 771 и у коју колону – република или ОО СО?

Одговор:

Пошто се овде очито ради о рефундацији расхода од стране Националне службе за запошљавање, добијена средства треба књижити на konto 771111 – Меморандумске ставке за рефундацију расхода, а у извештају исказати у колони ООСО.

5. РАД, РАДНИ ОДНОСИ И ОСТАЛО

56. Питање

Која је обавеза здравствене установе по Закону о запошљавању инвалидних лица? Ако је здравствена установа у обавези да запосли одговарајући број инвалидних лица, да ли ће њихове зараде финансирати РФЗО?

Одговор:

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом је објављен у „Сл.гл.РС“ бр.36/09, 15. маја 2009.године.

Овим Законом је у целости уређена област која се односи на процену преостале радне способности, рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом као и права и обавезе Републике Србије и свих правних лица регистрованих у Републици. Закон је ступио на снагу осам дана након објављивања, осим одредби чл.24 и чл.29 и те одредбе ће се примењивати протеком године дана од дана ступања на снагу Закона. Чланом 24 је утврђена обавеза правног лица да запошљава одређени број лица са инвалидитетом у зависности од броја запослених у правном лицу док се чланом 29 уводи посебна обавеза у виду плаћања пенала у случају да правно лице није никога запослило, а има обавезу. На основу чл.48 Закона Министар економије и регионалног развоја и Министар финансија споразумно доносе Правилник о начину праћења извршавања обавеза запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршавања те обавезе. Правилник је објављен у „ Сл.гл.РС“ бр33/2010. Правилником, чл.8, предвиђено је да директни и индиректни буџетски корисници, немају обавезу запошљавања нити плаћања пенала већ Република Србија планира средства у буџету ради обезбеђивања запошљавања особа са инвалидитетом.

Ова одредба се примењује и на здравствене установе и то из више разлога:

- оснивач свих здравствених установа из Плана мреже је држава без обзира о ком новоу се ради- република, покрајина, град и локална самоуправа.
- оснивач је у обавези да финансира инвестиције и текуће инвестиционо одржавање и др. где се здравствене установе појављују као директни корисници буџета (за наведене намене).
- здравствене установе се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање што је приход РФЗО и из тих средстава се обезбеђују плате запослених. Имајући у виду да РФЗО не може самостално да донесе „ свој буџет“ већ се доноси уз сагласност владе на тај начин су плате запослених у здравству обезбеђене у буџету.

На крају на који начин ће се средства за ове намене обезбедити није проблем здравствених установа већ државе која треба да наложи РФЗО или оснивачима да средства за ове намене обезбеде у буџету.

57. Питање

На постављено питање „Како обрачунати плату извршиоцу посла који има средњу, односно вишу школску спрему а распоређен је на радно место које тражи вишу, односно високу школску спрему“ много пута сте одговорили скоро индентично, односно послодавац је одговоран за примену Уредбе о коефицијентима, а коефицијенти запослених треба да се одређују према пословима које обављају у складу са актом којим је уређена организација послова (систематизација). Може или не може? Појасните, јер послодавац, обзиром да је одговоран за примену Уредбе, сматра да не може.

Одговор:

Ни један пропис, закон или подзаконски акт, не уређује питање два степена стручне спреме за обављање истих послова. Закон о раду овакву могућност не предвиђа док Закон о платама кроз дефиницију садржаја коефицијента- сложеност, одговорност, услови рада и неопходна стручна спрема за обављање одређених послова, даље те елементе не разрађује.

Имајући у виду да наш правни систем функционише по принципу да је забрањено само оно што је изричито као забрана уведено а пошто таква забрана у погледу два различита степена стручне спреме не постоји, нема правних сметњи да се у конкретној ситуацији то питање уреди општим актом. У том случају се уређује вредност посла, исказана коефицијентом, и то је основа за обрачун плате, односно, тако исказана вредност се не може умањивати у зависности од степена стручне спреме запосленог који те послове обавља. Акт којим се ово питање уређује је, сходно чл.24 Закона о раду, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова. Напомињемо да овакво решење није обавезно јер то зависи од процене и оцене директора, а што спада у дискрециона права директора за која нема санкције.

58. Питање

Запослени навршава 01. Јануара 2012. Године 65 година живота и стиче право на старосну пензију. Имали право на годишњи одмор за 2012. годину?

Одговор:

Право на годишњи одмор запослени стиче након шест месеци рада и то право прати запосленог до пензионисања, осим у случају да постоји прекид радног односа дужи од 30 дана. Право се поново стиче након шест месеци непрекидног рада. Уколико се послодавац (директор) и запослени нису друкчије договорили, запосленом престаје радни однос а самим тим губи сва права која се односе на рад па и право на годишњи одмор за 2012 годину, јер 01. Јануара су се стекли услови за одлазак у пензију.

59. Питање

У периоду од 1990-1997.год. запослена је радила са непуним радним временом, а 2010. године је напунила 20 година радног стажа у здравству. Имали право на јубиларну награду с обзиром да је један део радила са непуним радним временом?

Одговор:

Запослени који ради са непуним радним временом има сва права из радног односа сразмерно времену проведеном на раду, осим ако за поједина права законом, општим актом и уговором није другачије (повољније) одређено (чл.40 Закона о раду). Закон о раду предвиђа могућност да се општим актом утврди и право на јубиларну награду с тим да Закон не утврђује критеријуме за јубиларну награду. ПКУ је увео обавезу исплате јубиларне награде и везује их за радни однос и не утврђује ограничења типа сразмере.

Према томе, ваш радник има 20 година у радном односу у здравству и самим тим има и право на јубиларну награду.

60. Питање

Запослени има пребивалиште у Београду (доставио је доказ о томе – копију важеће личне карте). Како измиривати обавезу послодавца обзиром да је послодавац ЗУ у унутрашњости, удаљена од Београда 150 километара?

Одговор:

Питање нејасно, вероватно се мисли на трошкове превоза. Законом о раду је уведена обавеза послодавца да раднику надокнади трошкове доласка на и одласка са посла. Истим законом се не дефинишу критеријуми за накнаду трошкова већ је то препуштено да се уреди општим актом и уговором о раду, а уједно и лимитира те трошкове до висине цене превозне карте у јавном саобраћају. Општим актом (колективним уговором код послодавца или правилником о раду) дефинишу се критеријуми за конституисање и реализацију овог права – удаљеност од седишта установе, до које удаљености се признају трошкови (на пример до најудаљеније тачке на територији општине или града) и сл. На овај начин се спречава да се запослени пријављују у друга места да би остварили право на путне трошкове у већем износу. Наравно да здравствена установа не треба и не може да утиче на опредељење људи где ће да живе, али таква опредељења не треба да иду на терет установе.

61. Питање

Пацијент је оставио на привремено чување новац и накит у главну благајну. Пацијент је у међувремену умро у болници. Шта радити са новцем и накитом сада?

Одговор:

Треба тај новац и накит депоновати у судски депозит а о томе обавестити родбину како би се та средства укључила у оставинску масу средстава. Здравствена установа није овлашћена да та средства преда блиском сроднику јер се може десити да та особа, из одређених разлога, и није наследник.

62. Питање

Обзиром да је Уставни суд у вези 2 предмета донео одлуке којима је утврдио да Правилници о начину обрачуна и исплате зарада запослених у стоматолошкој здравственој заштити дома здравља Ниш и дома здравља Лесковац, донети од стране УО тих установа, нису у сагласности са Законом, питање је: ко ће сносити финансирање тих служби у периоду од 2007 – 2011 и до евентуалног доношења нове Уредбе о коефицијентима? Такође, ко ће сносити трошкове бројних судских спорова запослених у стоматолошким службама против здравствених установа у којима су запослени?

Одговор:

Одлике Уставног суда нисмо у могућности да коментаришемо јер нису званично објављене али последице оваквих одлука су несагледиве по функционисање примарне здравствене заштите. На основу ових одлука сви започети поступци пред редовним судовима биће решени у корист запослених који ће на основу коначних и правоснажних пресуда блокирати рачун установе све док се не наплате досуђена средства. На тај начин се доводи у питање и сам рад установе. Ово није проблем једне или две установе и он се мора решити на нивоу државе путем Министарства здравља као и обавезним учешћем РФЗО. У суштини се ради о технолошком, односно, економском вишку али им не може престати радни однос док се не исплате отпремнине, а та средства здравствене установе

немају те ће доћи у ситуацију да тим запосленим у стоматолошкој служби исплаћују пуне плате у складу са законом о платама и Уредбом о коефицијентима без обзира што не раде и нису „уговорени радници“.

63. Питање

Нова година пада у суботу. Како исплатити новогодишње празнике? По тумачењу наших правника као државни празник треба исплатити понедељак и уторак (02 и 3.01.) а недељу 01.01., не треба исплатити као државни празник.

Одговор:

Закон о државним празницима је дефинисао да, ако празник пада у нерадни дан, помера се у први радни дан. Пошто Нова година пада у недељу, нерадни дан, по Закону се празник помера у први радни дан, а то је у конкретном случају уторак и тако се и плаћа – понедељак и уторак. Ако би се плаћала и недеља испало би да је то тродневни празник, а такве празнике Закон не познаје.

64. Питање

Да ли пензионери који су отишли 2009, 2010 и 2011год. у пензију, имају право на јубиларну награду?

Одговор:

Пензионер не остварује право на јубиларну награду већ запослени који је у радном односу. Према томе, ако је запослени стекао право на јубиларну награду, а која није исплаћена из било којих разлога, то право ће реализовати у својству пензионера и дужни сте да награду исплатите.

Подвлачимо да је једина битна чињеница да је то право стекао док је био радно активан, односно у радном односу.

65. Питање

Радник који ради 3 године на одређено време пез прекида радног односа, али му је решење мењано, нпр. годину дана ради као благајник, следеће године референт обрачуна зараде, затим следеће године фактуриста, дали је он стекао стални радни однос или може да добије отказ пошто установа није више у могућности да га плаћа?

Одговор:

Радни однос на неодређено време, у складу са Законом о раду, може да траје најдуже годину дана са или без прекида. Уколико сте поштовали законске норме ви сте могли са истом особом закључивати „годишње“ уговоре о раду али увек за друге послове предвиђене вашим актом о унутрашњој организацији и систематизацији. У том случају запосленом престаје радни однос истеком рока за који је уговор закључен. Напомињемо да у случају евентуалног спора на суду морате да докажете да је радио различите послове предвиђене вашим актом, у противном изгубићете спор и суд ће констатовати да је противзаконито заснован радни однос на одређено време.

66. Питање

Радници са стоматологије нису уговорени код РЗЗО а добијају накнаду. Да ли они треба у здравственој установи да имају уговор или анекс уговора и можемо ли добити пример како треба да изгледа, јер су и они по нама радници установе?

Одговор:

Неуговорени радници су ваши радници и морају да имају уговор о раду или пак анекс уговора. Након одлуке Уставног суда нисмо у могућности да вам понудимо модел јер су управо ти модели проглашени за незаконите.

67. Питање

Сви медицински радици се позивају на посебан колективни уговор и тврде да треба да раде скраћено. Има ли још неки критеријум сем тога што је медицински радник?

Одговор:

Законом о раду, чл.52 ст.1 је дефинисано шта су послови са повећаним ризиком и да се на тим пословима може скратити радно време али највише 10 часова недељно. Овако скраћено радно време је изједначено са пуним радним временом. У ставу два овог члана је уређено (обавезујуће) да се скраћено радно време утврђује на основу стручне анализе у складу са законом. Закон којим се, између осталог, уређује питањ скраћеног радног времена је Закон о безбедности и здрављу на раду. Овим Законом је утврђено да се актом о процени ризика утврђује скраћено радно време и да се утврђује од стране стручних институција акредитованих од стране Министарства за рад. У случају да сте на овакав начин утврдили „радно место“ са скраћеним радним временом тада сте у обавези да примените одговарајуће одредбе ПКУ у погледу права (годишњи одмор и др.) али само за она радна места утврђена актом о процени ризика.

68. Питање

Ко представља менаџмент у дому здравља, сем директора? На који начин немедицински радници да се заштите од мобинга новог директора?

Одговор:

Ни једним актом, а који се односи на рад и функционисање дома здравља, није дефинисано питање менаџмента у установи. По правилу то је директор и његови помоћници, односно, најодговорнији за рад и функционисање правног лица. Заштита од мобинга је уређена Законом и решава се на више начина: унутар установе, инспекцијом рада и на крају тужбом код надлежног суда.

69. Питање

Радници су стекли право на јубиларну награду у 2007. и 2008 години али нису исплаћени због недостатка средстава. Пошто је право застарело (радници су имали разумевања и стрпљења), да ли је у реду да се они једноставно не исплате а да се настави са исплатом радницима који су то право стекли у 2009 години, под новим условима?

Одговор:

Није правично, али што се прописа тиче ти запослени немају право на исплату јубиларне награде.

70. Питање

Чланом 222. Закона о здравственој заштити прописано је када се врши обдукција као посебна мера утврђивања времена и узрока смрти. И поред захтева медицинске струке за вршење обдукције у складу са законом у конкретном случају, уобичајено је у пракси да се тражи сагласност породице умрлог пацијента за вршење обдукције, при чему породица у највећем броју случајева одбија сагласност, те се обдукција због тога не врши. Има

случајева у пракси да је обдукција вршена и мимо сагласности породице што је доводило до судских спорова са установом и кривичних поступака против лекара који су тражили и вршили обдукцију, без сагласности породице, а која је потом ове судске поступке и иницирала. Због тога и обдусценти траже да се породица сагласи са обдукцијом у писменој форми, што је био недавни случај. С обзиром да сагласност породице закон не познаје, молимо ваше мишљење по овом питању.

Одговор:

Закон је , чл.222, утврдио када се обавезно врши обдукција и то је јасно дефинисано тачком 1 - 9 наведеног члана. У тим случајевима нема места за сагласност родбине јер у овим случајевима није ни предвиђена било каква сагласност већ је то обавеза и обдукција се мора извршити.

71. Питање

У здравственој установи егзистира 5 синдикалних организација, од којих само једна испуњава услове репрезентативности. Да ли послодавац само са овом синдикалном организацијом преговара у поступку закључивања колективног уговора код послодавца, а на основу Посебног колективног уговора за здравствене установе, или је потребно укључити и синдикалне организације које нису репрезентативне (ако се удруже), а потписнице су Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија (нпр.: Синдикат“Независност“).

Одговор:

Услов за преговарање и закључивање колективног уговора код послодавца је репрезентативног синдиката – ово је законски услов. Репрезентативност се доказује пре почетка преговора. Према томе, ако егзистира више синдиката, а само је један репрезентативан, послодавац преговара само са тим синдикатом јер остали нису испунили законске услове.

72. Питање

Да ли се у колективном уговору код послодавца, као један од критеријума за заснивање радног односа, може предвидети да предност у запошљавању има кандидат – доктор медицине или медицинска сестра, који су стаж одрадили у нашој здравственој установи у односу на кандидате који долазе из других градова и нису овај стаж одрадили код нас?

Одговор:

Уколико два или више кандидата испуњавају све услове ви можете, као помоћни критеријум, утврдити да предност има кандидат који је стажирао у вашој установи.

II АКТУЕЛНОСТИ У ВЕЗИ УГОВАРАЊА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

Закључивањем анекса Уговора о спровођењу и финансирању здравствене заштите у 2011. години, одложено је доношење Правилника у условима, критеријумима и мерилима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга и за утврђивање накнаде за њихов рад за 2012. годину да би се добро изанализирало пословање здравствених установа и што реалније сачинио предрачун припадајуће накнаде. Према најавама Фонда, коначни обрачун за 2011. годину, биће полазна основа за уговарање за 2012. годину.

Да би се новим Правилником максимално уважили оправдани захтеви здравствених установа да припадајућа накнада буде усклађена са реалним потребама, неопходно је да се у анализу и решавање текућих проблема у установама максимално укључе матичне филијале, које ће констатовати чињенично стање, и Комора здравствених установа која ће формулисати, обједињавати и заступати ставове својих чланица.

У прву фазу процеса уговарања – израда Правилника, активно су укључени Министарство здравља и Комора здравствених установа. На основу досадашњих предлога и сугестија установа за измену критеријума за уговарање, Комора је формулисала јединствен став са којим је упознала Фонд и који ће заступати у даљем поступку израде Правилника. Комора остаје отворена за све образложене предлоге и сугестије здравствених установа.

Имајући у виду расположива средства за здравствену заштиту у 2012. години и оправдано незадовољство здравствених установа досадашњим начином финансирања, најављено је да ће менаџмент у здравственим установама бити **стимулисан** да рационално располаже средствима и да ће се таква одредба уградити у Правилник о уговарању. Према појашњењу представника Министарства, увешће се параметри за оцену квалитета менаџмента који ће се сумирати са параметрима квалитета рада лекара.

Ступањем на снагу Правилника о номенклатури здравствених услуга (Сл.гл.РС бр.91/2011) створен је правни основ за почетак рада на промени начина финансирања здравствене заштите која се обезбеђује на секундарном и терцијарном нивоу. Предвиђено је било да се у првој половини текуће године извештавање здравствених установа обавља паралелно на стари начин и по новим номенклатурама, а да се од 01.07. закључују нови уговори са здравственим установама, на основу нових планова које би здравствене установе сачињавале по новој номенклатури. Новина је да ће се у пилот пројекат највероватније укључити још неке установе, а рок за уговарање по новој номенклатури ће бити померен због неопходности развоја информационог система и обуке кадрова. Новом номенклатуром није обухваћено око 2.000 дијагноза које ће се за извештавање и фактурисање и даље користити из такозване „плаве књиге“ док се номенклатура не комплетира.

Према најавама из Министарства здравља, нови правилник о кадровима биће донет у фебруару, а нови кадровски планови у марту. Правилником ће се увести корективни фактори за поједине општине које на примарном нивоу имају вишак и лекара и сестара, док је на секундарном и терцијарном нивоу евидентиран мањак кадрова, па ће се извршити прерасподела, превасходно млађег кадра. Приликом подношења захтева за специјализацију, установа ће убудуће морати да образложи и кадровску и старосну структуру запослених, а анализираће се и извршење плана рада. Специјализанти ће уговором морати да се обавежу на рад у матичној установи двоструко дужи од временаведеног на специјализацији. Што се немедицинског кадра тиче, званичне процене су да у установама из плана мреже има вишка 2.000 немедицинских радника и да је лоша њихова структура.

Када је реч о потрошњи лекова, најављено је да ће се континуирано пратити потрошња лекова и по индикацијама и по количинама. Резултати досадашњих контрола указују на уочене неправилности у том смислу да се не поштују прописане индикације за примену појединих лекова и да се уводе у терапију лекови супротно Правилнику о листи лекова као и да се фактуришу лекови примљени путем донација. Као посебан проблем, на чијем решавању је инсистирао примарни ниво здравствене заштите, наводе се случајеви да лекари секундарног и терцијарног нивоа прописују лекове који не могу да се уведу у терапију на примарном нивоу. Реч је, пре свега, о ампулираним лековима који се примењују само у болничким условима и не могу се набавити и прописивати на примарном нивоу здравствене заштите. Директор Фонда је најавио и озбиљне финансијске санкције за установе секундарног и терцијарног нивоа ако се настави прописивање лекова који се у домовима здравља не могу увести у терапију.

СТРУЧНА СЛУЖБА КОМОРЕ